

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Κωστής Κατσάμπαλος

κοσμήτορας Πολυτεχνικής Σχολής ΑΠΘ

“Δεν εκπαιδεύουμε τεχνίτες, αλλά επιστήμονες”

■ Άγγελος Αγγελίδης

Την πεποίθησή του ότι στην πολύχρονη ιστορία της, η Πολυτεχνική Σχολή του ΑΠΘ, κατέφερε να διατηρήσει ένα υψηλό επίπεδο σπουδών, εξέφρασε με συνέντευξή του στο “ΤΕΧΝΟΓΡΑΦΗΜΑ” ο Κοσμήτορας της, Κωστής Κατσάμπαλος. Φυσικά, αναφέρθηκε στις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στα πανεπιστήμια και αναφέρθηκε στους στόχους που έχει θέσει αναλαμβάνοντας τα πνίγια της Σχολής. Τόνισε ότι οι εξωτερικές αξιολογήσεις των επτά τμημάτων έχουν ολοκληρωθεί και ήδη έχει ξεκινήσει η αναθεώρηση των προγραμμάτων σύμφωνα με τις προτάσεις. Υπογράμισε ότι παραμένει επίκαιρο το αίτημα για “ανεξαρτητοποίηση” της Σχολής από το ΑΠΘ και αποκάλυψε πως ήδη θέθεσε θέμα “ομοσπονδιοποίησης” στην Σύγκλητο του πανεπιστημίου. Ξεκαθάρισε ότι το Πολυτεχνείο εκπαιδεύει επιστήμονες και όχι τεχνίτες και είπε με νόημα ότι οι 10.000 απόφοιτοι των Πολυτεχνικών Σχολών είναι σε όλο τον κόσμο. Έκανε ιδιαίτερη αναφορά στις πρωτοβουλίες που έχει πάρει η Σχολή για την αντιμετώπιση του μεγάλου προβλήματος της ανεργίας των μηχανικών και ευχήθηκε να συνεχιστεί η στενή συνεργασία του Πολυτεχνείου με το ΤΕΕ/ΤΚΜ.

Ποιους στόχους έχετε θέσει αναλαμβάνοντας τα πνίγια της Πολυτεχνικής Σχολής του ΑΠΘ; Η Πολυτεχνική Σχολή στη σχεδόν 60-χρονη πορεία της κατέφερε να διατηρήσει ένα υψηλό επίπεδο σπουδών που σχεδόν τίποτα δεν έχει να ζηλέψει από πολλά μεγάλα ξένα πανεπιστήμια. Παρέχει μια ολοκληρωμένη ακαδημαϊκή και επαγγελματική εκπαίδευση και αντιστέκεται σθεναρά σε κάθε προσπάθεια υποβάθμισής της. Οφείλουμε επιπλέον να αναδείξουμε αυτή την Αριστεία, προκειμένου η κοινωνία να συμπαρασταθεί και να συμπαραταχθεί στις προσπάθειές μας για την άρτια τεχνική εκπαίδευση των παιδιών της. Ανάμεσα στους στόχους είναι η διατήρηση και η περαιτέρω ανάπτυξη της εξωστρέφειας, όπως αυτή τεκμηριώνεται από τη συμμετοχή μας σε διεθνή δίκτυα Πολυτεχνείων, όπως τα CESEAR, SEFI, TIME, RMEI, ATHENS και άλλα. Μέσα σε ένα διάστημα 18 μηνών, άλλα αυτά τα δίκτυα έχουν πραγματοποιήσει εκδηλώσεις και συνεδριάσεις στη Θεσσαλονίκη υπό τον συντονισμό μας. Έχουν δρομολογηθεί νέες συνεργασίες με τα πανεπιστήμια EPFL, Texas A&M, Chiba / Ιαπωνία, Salford, Σαουδική Αραβία. Δεχτήκαμε επισκέψεις για συνεργασία με τα πανεπιστήμια της Μόσχας, της N. Αμερικής και της Σερβίας. Ομάδες φοιτητών όπως το BEST (Board of European Students of Technology) διαπρέπουν στα ευρωπαϊκά fora και οργανώνουν συναντήσεις υπό την αιγιδα της Σχολής. Θα επιδιώξω την οργάνωση ορισμένων μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών και στην αγγλική γλώσσα, προκειμένου να προσελκύσουμε φοιτητές από άλλες χώρες. Στον υπό σύνταξη νέο Οργανισμό του

ΑΠΘ προβλέπεται η ίδρυση μιας νέας Σχολής «Δια-Βιου Μάθησης», με την οποία θα έλθουμε ακόμη πιο κοντά στην κοινωνία. Η Πολυτεχνική Σχολή των 7 Τμημάτων με τα 60 Εργαστήρια και τα 11 προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών μπορεί να υποστηρίξει με μεγάλη επάρκεια όλες αυτές τις δράσεις.

Θέλουμε η παρεχόμενη γνώση να μετατρέπεται σε ισχυρό εργαλείο σκέψης και έργου στα χέρια τους, ώστε να μπορούν να ασκήσουν ικανοποιητικά την επιστήμη τους

Εκτιμάτε ότι τα προγράμματα σπουδών της Σχολής καλύπτουν σήμερα τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς;

Τα προγράμματα των σπουδών μας στοχεύουν διπλώς: αφενός στην μετάδοση της επιστημονικής γνώσης στους φοιτητές μας με την καλλιέργεια της επιστήμης και αφετέρου στην πνευματική τους καλλιέργεια που θα τους βοηθήσει να αναδειχθούν σε ενεργούς και χρήσιμους πολίτες στην κοινωνία και όχι μόνο καλοί επιστήμονες. Θέλουμε η παρεχόμενη γνώση να μετατρέπεται σε ισχυρό εργαλείο σκέψης και έργου στα χέρια τους, ώστε να μπορούν να ασκήσουν ικανοποιητικά την επιστήμη τους και αποφεύγουμε να τους προσανατολίσουμε σε ευκαιριακές σκοπιμότητες που αναδεικύουν και εξυπηρετούν τυχαίες και ευκαιριακές απαιτήσεις της αγοράς. Οι εξωτερικές αξιολογήσεις των επτά Τμημάτων της Σχολής έχουν ολοκληρωθεί πολύ πρόσφατα (<http://qa.auth.gr/el/ExtEvalReports>), τα σχόλια ήταν εξαιρετικά, οι παρατηρήσεις ήταν εύστοχες και ήδη λαμβάνονται υπόψη στις προτάσεις για την αναθεώρηση των προγραμμάτων όλων των θαθμίδων, που ήδη έχει ξεκινήσει.

Η Πολυτεχνική Σχολή, παρά τα τόσα κτυπήματα καταφέρνει να σταθεί γερά στα πόδια της και να αντιπαλέψει όλα τα εμπόδια που οι καλοθελητές της Βάζουν

Πόσο και με ποιον τρόπο έχει επηρεάσει η πολύχρονη οικονομική κρίση τη λειτουργία της Πολυτεχνικής Σχολής;

Ο τακτικός προϋπολογισμός του ΑΠΘ έχει μειωθεί στο 1/3 σε σχέση με τον προ 3ετίας λαμβανόμενο. Μεγάλο πλήγμα είναι η μείωση του διοικητικού προσωπικού με τα μέτρα της διαθεσιμότητας και της κινητικότητας. Το προ 2ετίας «κούρεμα» των αποθεματικών μας κατά 10.5 εκατομμύρια ευρώ υπήρξε η κειρότερη στιγμή για τη οικονομικά της Σχολής και μας οδήγησε σε προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας, η απόφαση του οποίου δεν έχει ακόμη εκδοθεί. Ακόμη μεγαλύτερο πλήγμα θα είναι η διακοπή της χρηματοδότησης από τα κονδύλια του ΤΣΜΕΔΕ/ΕΤΑΑ,

εάν συμβεί. Η αύξηση κατά 20% του αριθμού των εισακτέων στα Τμήματα με απόφαση του Υπουργείου, [α] χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η γνώμη μας, [β] χωρίς να εξετάζεται η δυνατότητα των υποδομών μας ως προς τους χώρους και [γ] χωρίς την αντίστοιχη αύξηση του διδακτικού προσωπικού, θα μας οδηγήσει σύντομα σε αδυναμία λειτουργίας. Παρ’ όλες τις δυσκολίες, αντιμετωπίστηκαν οι συνέπειες από την κατάργηση του Γενικού Τμήματος και ολοκληρώθηκε επιτυχώς η μετεγκατάσταση του Τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης από τη Βέροια, μέσα σε μόλις ένα ακαδημαϊκό έτος. Η Πολυτεχνική Σχολή, παρά τα τόσα κτυπήματα καταφέρνει να σταθεί γερά στα πόδια της και να αντιπαλέψει όλα τα εμπόδια που οι καλοθελητές της Βάζουν. Το αποδεικύουν οι γνώσεις των αποφοίτων μας που τους καθιστούν περιζήπτους σε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών στο εξωτερικό.

Πριν από τρία χρόνια, ο αείμνηστος Νικόλαος Μάργαρης είχε αποκαλέσει “στρατηγικό στόχο” την ανεξαρτητοποίηση του Πολυτεχνείου από το ΑΠΘ. Συμμερίζεστε αυτή την άποψη και γιατί;

Το θέμα έχει τεθεί εκ νέου. Με ομόφωνη απόφαση του Κοσμητορικού Συμβουλίου της Σχολής, κατέθεσα στην Σύγκλητο πρόταση για «ομοσπονδιοποίηση» του ΑΠΘ, προκειμένου η Πολυτεχνική να αποκτήσει και θεσμική ισοτιμία με αντίστοιχα ίδρυματα, όπως το ΕΜΠ και το Πολυτεχνείο της Κρήτης.

Πρόσφατα το ΤΕΕ/ΤΚΜ ανέλαβε πρωτοβουλία αναφορικά με το προωθούμενο Προεδρικό Διάταγμα για τα επαγγελματικά δικαιώματα των μηχανικών. Ποια είναι η θέση της Σχολής για το συγκεκριμένο θέμα; Υπάρχουν αντιρρήσεις από τα Τμήματα της Σχολής αλλά και από Συλλογικούς επαγγελματικούς φορείς. Είμαστε στη φάση της ολοκλήρωσης αυτών των προτάσεων και αναμένω την πρόσκληση για μια επιτελική κεντρική σύσκεψη με πρωτοβουλία του ΤΕΕ/ΤΚΜ.

Η «μετάλλαξη» των μελετών σε ερευνητικά προγράμματα ήταν μάστιγα για το μελετητικό δυναμικό. Που βρίσκεται το πόρισμα της κοινής Ομάδας Εργασίας ΤΕΕ/ΤΚΜ και Πολυτεχνείου;

Δεν μου έχει υποβληθεί τελικό πόρισμα. Η Πολυτεχνική έχει την κορυφαία συμμετοχή (34%) σε ανταγωνιστικά προγράμματα τα οποία διαχειρίζομαστε μέσω της Επιτροπής Ερευνών του ΑΠΘ. Όσον αφορά στην ανάθεση «μελετών» ως «ερευνητικών» έργων, έχουν ευθύνη και οι αναθέτουσες «Αρχές».

Οι 5ετείς σπουδές προσφέρουν στους αποφοίτους μας όλες τις απαραίτητες γνώσεις προκειμένου ο νέος μηχανικός να επιτελέσει επιτυχώς αυτή την αρμοδιότητα. Προσφέρουμε ολοκληρωμένες σπουδές

Πόσο ετοιμοπόλεμος είναι σήμερα ένας απόφοιτος του Πολυτεχνείου για να εμπλακεί σε ένα πραγματικό έργο με όλες τις πτυχές και τις πρακτικές δυσκολίες ενός τέτοιου εγχειρήματος;

Ο μηχανικός είναι ο πυρήνας γύρω από τον οποίο εξελίσσεται κάθε έργο και κάθε μελέτη.

Οι 5ετείς σπουδές προσφέρουν στους αποφοίτους μας όλες τις απαραίτητες γνώσεις προκειμένου ο νέος μηχανικός να επιτελέσει επιτυχώς αυτή την αρμοδιότητα. Προσφέρουμε ολοκληρωμένες σπουδές. Δεν εκπαιδεύουμε τεχνίτες, εκπαιδεύουμε επιστήμονες, που θέλουν να έχουν καλή γνώση και σε Βάθος της επιστήμης τους.

Οι φοιτητές μας μαθαίνουν και το «πως» και το «γιατί». Η «εμπειρία» είναι άλλο θέμα και αποκτάται χρόνο με το χρόνο, έργο με το έργο, ανάλογα και με τις προσωπικές ικανότητες του καθενός. Το Γραφείο «Δομή Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας του ΑΠΘ», καθώς και η «πρακτική άσκηση» στο πλαίσιο των πρατηξιακών προγραμμάτων σπουδών των Τμημάτων της Πολυτεχνικής, Βοηθούν αρκετά τους φοιτητές μας.

Τι αντίκρισμα έχει στη διεθνή αγορά ένα πτυχίο μηχανικού από ελληνικό πανεπιστήμιο; Περισσότεροι από 10000 απόφοιτοι των Πολυτεχνικών Σχολών της χώρας έχουν επιτυχώς αναζητήσει απασχόληση σε όλες τις χώρες του κόσμου και όχι μόνον της Ευρώπης. Ο ακαδημαϊκός, ερευνητικός, βιομηχανικός και μελετητικός τομέας είναι σημαντικά στελέχωμένος από τους δικούς μας Έλληνες αποφοίτους.

Γνωρίζω προσωπικά αρκετούς αποφοίτους μας οι οποίοι κατέχουν ζηλευτές επιτελικές θέσεις στη διοίκηση και στα κέντρα ερευνών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με πολλούς άλλους επικοινωνώ σχεδόν καθημερινά μέσω

των τηλεδιασκέψεων κατά τις κρίσεις εξέλιξης των συναδέλφων μου. Οι απόφοιτοι μας είναι παντού.

Η «στροφή» των νέων αποφοίτων προς τις μεταπτυχιακές σπουδές, οφείλεται εν μέρει και στη δυσκολία εξεύρεσης εργασίας, ως αποτέλεσμα της αποβιομηκάνισης και της μείωσης των κατασκευών πάσης φύσης

Με ποιον τρόπο μπορεί να Βοηθήσει η Πολυτεχνική Σχολή στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι απόφοιτοι της και κυρίως αφορούν τη μεγάλη ανεργία του κλάδου;

Προσπαθούμε να Βοηθήσουμε συστηματικά και αποτελεσματικά. Σε συνεργασία με τον Σύλλογο Αποφοίτων του ΑΠΘ και με τη συνδρομή του ΤΕΕ, διοργανώσαμε μια εκδήλωση για τους αποφοίτους (28/5/2014) κατά την οποία, εκπρόσωποι 12 φορέων της πόλης αναφέρθηκαν στις «επαγγελματικές και μετεκπαιδευτικές προοπτικές» των νέων.

Συμπληρωματικά, σε πρόσφατη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε από το δίκτυο των μεσογειακών πολυτεχνείων (RMEI) και το Κέντρο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Υδάτων του ΑΠΘ, αποφασίστηκε η δημιουργία ενός «μηχανισμού» διευκόλυνσης των φοιτητών μας στην εξεύρεση σύντομης εργασίας ως επαγγελματικής πρακτικής.

Η «στροφή» των νέων αποφοίτων προς τις μεταπτυχιακές σπουδές, οφείλεται εν μέρει και στη δυσκολία εξεύρεσης εργασίας, ως αποτέλεσμα της αποβιομηκάνισης και της μείωσης των κατασκευών πάσης φύσης.

Ποια θεωρείτε ότι είναι τα σημαντικότερα προβλήματα της Θεσσαλονίκης;

(α) Το κενό από την κατάργηση του Οργανι-

σμού Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας του Περιβάλλοντος (Ορ.Θε.), δηλαδή ενός Φορέα διαμόρφωσης της στρατηγικής για την ανάπτυξη της μπροπολιτικής Θεσσαλονίκης, πρέπει να καλυφθεί άμεσα από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, με έδρα την Θεσσαλονίκη.

(β) Χωρίς ολοκληρωμένο σύστημα σταθερής τροχιάς που να συνδέει αεροδρόμιο – λιμάνι – σιδηροδρομικό σταθμό και σταθμό υπεραστικών λεωφορείων, η Θεσσαλονίκη υστερεί σε θασικές υποδομές. Η Θεσσαλονίκη παραμένει πάντοτε μια πανέμορφη «συμπρωτεύουσα»

(γ) Σε μια κοινωνία που υποφέρει από την κρίση, με την απουσία συνοχής και με την ανεργία των νέων στα ύψη, δύσκολα μπορώ να αναφερθώ σε λοιπά προβλήματα.

Πως σκοπεύετε να συνεχίσετε ή να εμβαθύνετε τη συνεργασία της Σχολής με το ΤΕΕ/TKM;

Διετέλεσα εκλεγμένο μέλος της κεντρικής Αντιπροσωπείας του ΤΕΕ για δύο θητείες, επιψελπτής της Επιστημονικής Επιτροπής Ειδικότητας ATM και μέλος της επιτροπής εκδόσεων. Αρκετοί συνάδελφοί μου έχουν καταλάβει αντίστοιχες θέσεις, εξασφαλίζοντας τη συνεχή επικοινωνία της Πολυτεχνικής με το ΤΕΕ και τις Επιτροπές του.

Εύχομαι αυτή η συνεργασία να συνεχιστεί προς όφελος της δραστηριότητας των αποφοίτων μας και όλης της κοινωνίας την οποία όλοι οφείλουμε να υπηρετούμε.

Ας μου επιτρέψετε και προσθέσω τη θέση μου σε μια ερώτηση που θα ήθελα να μου γίνει! Το Πολυτεχνείο υφίσταται και αυτό όπως και οι άλλες σχολές των Α.Ε.Ι. τις συνέπειες μια πολιτικής από μέρους της πολιτείας, που δημιουργεί όλες τις προϋποθέσεις για την υποβάθμισή του, την απαξίωσή στα μάτια της κοινωνίας, ανοίγοντας έτσι το δρόμο στην ιδιωτική τριτοβάθμια εκπαίδευση με αμφίβολη (απεκμηρίωτη προς το παρόν) ποιότητα παρεχόμενων σπουδών.

Η Αριστεία είναι ένας Τίτλος Τιμής που απονέμεται από τους άλλους και απονέμεται «μετά» από μια επιτυχημένη πορεία. Δεν εξαγοράζεται με καταχωριμένες διαφημίσεις στον έντυπο ή στον πλεκτρονικό τύπο και προφανώς δεν επιτρέπεται να είναι αυτοπροσδιορισμός.

Η Πολυτεχνική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης, μετά από 60 χρόνια προσφοράς στην ανάπτυξη της χώρας, μπορεί να υπερφανεύεται για όλα όσα επέτυχε με το ερευνητικό και εκπαιδευτικό έργο του προσωπικού της. Μπορεί επίσης να υπερφανεύεται για τη διεθνή της κατάταξη στις λίστες αξιολόγησης.

Η Πολυτεχνική Σχολή, ως κορυφαία συνιστώσα του ελληνικού δημόσιου πανεπιστημίου, θα συνεχίσει να προσφέρει τις υπηρεσίες της στην κοινωνία, από το υπότιμο προσωπικό της οποίας άλλωστε αντλεί σημαντικό τμήμα της οικονομικής υποστήριξής της. ■